

نقش پست در توسعه بیمه

مهندس محمد کرم پور

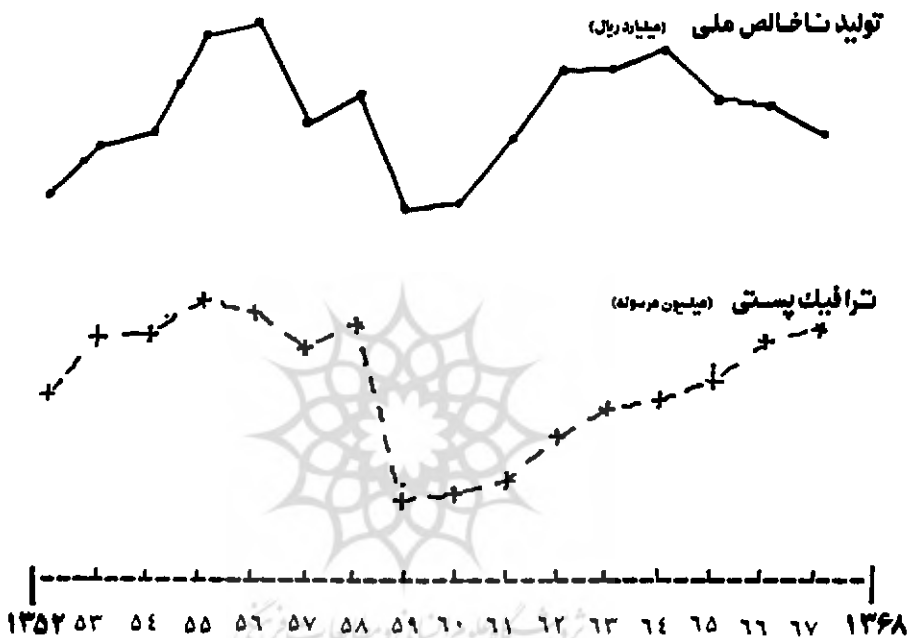
مدیرعامل شرکت پست جمهوری اسلامی ایران

رابطه شبکه پستی کشور به منزله یک وسیله ارتباطی و خدماتی با سایر بخشهای اقتصادی (صنعت، کشاورزی، خدمات) بر هیچکس پوشیده نیست. به عبارت دیگر بین ترافیک پستی و تولید ناخالص ملی رابطه متقابل و تنگاتنگ وجود دارد که به وضوح تشخیص دادنی است. ترافیک پستی در کلیه سالها تقریباً همسو با تولید بخشهای اقتصادی نوسان می‌کند و درجایی که تولیدات بخشها (تولید ناخالص ملی) افزایش می‌یابد، پست به موازات آن به ارائه خدمت می‌پردازد.

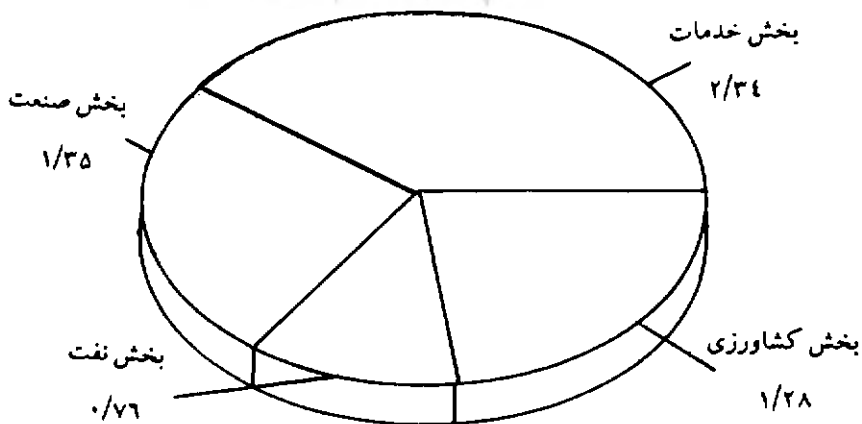
نمودار ۱ نشان می‌دهد که از سالهای ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ تا سال ۱۳۶۵، فاصله بین تولید ناخالص ملی و ترافیک پستی بیشتر می‌شود، اما کماکان هماهنگی و همسویی این فعالیت با تولید ناخالص ملی وجود دارد. از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۶ این فاصله کمتر می‌شود زیرا شرکت پست فعالیتهای جدید خود را آغاز می‌کند و این فعالیتهای در جذب ترافیک بالقوه موجود در جامعه مؤثر واقع می‌شود. به دیگر سخن، کاهش ترافیک در برخی سالها ممکن است فاصله را زیاد کند اما همسویی و هماهنگی بین تولید ناخالص ملی و ترافیک پستی همواره محفوظ می‌ماند. از سوی دیگر پست از کلیه بخشهای اقتصادی (خدمات، کشاورزی، صنعت و نفت) تأثیر می‌پذیرد و بر آنها تأثیر می‌گذارد. همان‌طور که در نمودار ۲ مشخص شده است، حساسیت شبکه پستی به بخش خدمات بیش از سایر بخشهاست. به عبارت دیگر اگر ارزش افزوده بخشهای اقتصادی به‌طور سالانه یک درصد افزایش یابد ترافیک پستی به ترتیب $2/05$ ، $1/04$ ، $1/57$ و $0/53$ درصد افزایش خواهد داشت. توجه داشته باشید که رقم بالا در مورد بخش خدمات به این دلیل است که غالباً فعالیتهای بخش خدمات نیاز به ارتباطات بیشتری را ایجاد کرده و پست در پاسخگویی به رفع نیازهای فوق فعالیتهای خود را گسترش می‌دهد. همچنین پست به‌منزله یک فعالیت اقتصادی در زیرگروه بخش خدمات قرار می‌گیرد و به عنوان جزئی از کل از آن تأثیر می‌پذیرد.

صنعت بیمه نیز به منزله یک فعالیت اقتصادی در زیرگروه بخش خدمات قرار دارد و پست در کنار این صنعت می تواند نقش ارزنده ای ایفا کند. پیش از وارد شدن به بحث اصلی لازم است درباره نقش پست در جامعه توضیح داده شود.

نمودار مقایسه ای ترافیک پستی و تولید ناخالص ملی (۱۳۴۸-۱۳۵۲)

حساسیت درآمد پستی به تولید بخشهای اقتصادی

امروزه ارزش و اهمیت ارتباطات در جهان بدان پایه است که پس از مسکن، غذا و انرژی، رکن چهارم حیات و زندگی بشر لقب گرفته و این امر آنچنان درخور توجه است که با کمی بررسی درباره آن می توان به خوبی دریافت که این سخن نه تنها گزاره نیست بلکه جزئی از زندگی و حیات بشری است. در جامعه اطلاعاتی قرن حاضر ارتباط پستی در برج فرماندهی این جامعه قرار گرفته و به عنوان عامل زیربنایی در جریان توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نقش انکارناپذیری ایفا می کند.

مهم ترین مشخصه ارتباط پستی در جامعه، نقش صرفه جویی آن در انرژی، اوقات، نیروی کار، هزینه ها و حفظ محیط زیست است.

بررسی و تحلیل کارکرد شرکت پست در سال ۱۳۷۲ به خوبی نشان می دهد که پست تا چه اندازه در صرفه جویی وقت و هزینه ها مؤثر است.

برای مثال در سال ۱۳۷۲ شرکت پست جمهوری اسلامی ایران ۷۰۰ میلیون مرسوله را جابه جا کرده که جامعه در مقابل این خدمات مبلغ ۶۰ میلیارد ریال به پست پرداخته است حال چنانچه افراد اعم از حقیقی یا حقوقی می خواستند خود این مرسولات را جابه جا کنند و حداقل زمان مصرفی مورد نیاز برای جابه جایی یک مرسوله ۴ نفر ساعت در نظر گرفته شود کل زمان مورد نیاز $2800 \times 4 = 11200$ میلیون نفر ساعت می شود.

چنانچه حداقل ارزش هر نفر ساعت کار در کشور ۱۰۰۰ ریال در نظر گرفته شود کل هزینه های عمومی مورد نیاز برای $2800 \times 1000 = 2800000000$ جابه جایی ترافیک پستی در سال ۱۳۷۲، ۲۸۰۰ میلیارد ریال خواهد بود در صورتی که پست با مبلغی بسیار کمتر از این مبلغ یعنی ۶۰ میلیارد ریال کل مرسولات را جابه جا کرده است. لذا صرفه جویی انجام شده در سال ۷۲ پست مبلغ ۲۰۷۴۰ میلیارد ریال بوده که به ازای هر نفر جمعیت کشور رقم ۴۵،۶۶۶ ریال می شود.

اگر پست همه امور مربوط به ایصال و وصول مرسولات را انجام دهد صرفه جویی انجام شده معادل ۲۰۰۰ میلیارد تومان در سال خواهد بود.

با توجه به قابلیتها و ویژگیهایی که در شبکه پستی وجود دارد، انجام بسیاری از امور جاری و معمول هرکس در جامعه از طریق این شبکه میسر است و استفاده از آن، افزون بر اینکه هرکس را از جابه جا شدن و سفرهای غیر ضروری باز می دارد موجبات صرفه جویی در وقت و هزینه های او را نیز فراهم می آورد. پست با تکیه بر مکانیزاسیون، اتوماسیون، کدافیکاسیون و تربیت نیروی انسانی متخصص به عنوان اصلی ترین عامل توسعه و همچنین بهره گیری از تکنولوژیهای جدید

ارتباطی مثل شبکه اطلاع‌رسانی «دیتا» قادر است انواع سرویسهای پستی را در اختیار همگان قرار دهد.

شبکه پست کشور با در اختیار داشتن بالغ بر چهار هزار واحد پستی و ارائه ۷۰ نوع سرویس پستی می‌تواند نقش بسیار مفیدی در توسعه بیمه کشور داشته باشد. یکی از خدماتی که پست قادر است برای همگان عرضه کند توزیع انواع بیمه‌نامه‌های صادره برای بیمه‌کنندگان و انجام امور بیمه در واحدهای پستی است. تعدد واحدهای پستی سبب می‌شود تا هر بیمه‌گذار یا هرکس که مایل است از یکی از انواع بیمه‌های موجود در کشور استفاده کند. به جای سفر از جایی به جای دیگر برای رسیدن به یک نمایندگی بیمه، به نزدیکترین واحد پستی مراجعه کرده و نسبت به انجام خواسته‌اش اقدام کند.

افزون بر این، شرکت پست آماده است تا در صورت موافقت شرکتهای بیمه ضمن عقد قرارداد به منظور ایجاد نمایندگی بیمه در واحدهای پستی نسبت به ارائه خدمات زیر نیز اقدام کند.

۱. توزیع کارتهای بیمه‌ای که بازنشستگان و وظیفه‌بگیران کشوری تکمیل کرده‌اند.

۲. توزیع انواع بیمه‌نامه‌های صادره برای بیمه‌کنندگان.

۳. انجام امور بیمه در واحدهای پستی.

۴. پرسشنامه درخواست بیمه کردن افراد تحت تکفل بازنشستگان و وظیفه‌بگیران کشوری از طریق واحدهای پستی سراسر کشور در اختیار متقاضیان قرار گرفته و بعد از تکمیل به شرکتهای بیمه تحویل می‌شود.

۵. برقراری کلیه ارتباطات شرکتهای بیمه با بیمه‌شدگان اعم از:

دریافت مدارک

توزیع کارتهای بیمه

پرداخت وجوه به بیمه‌شدگان

گفتنی است به موجب آمار و ارقام موجود و با توجه به سوابق گذشته بیمه در کشور و مشارکتی که بین پست و شرکت سهامی بیمه ایران وجود داشته در حال حاضر تعداد زیادی نمایندگی بیمه در استانهای کشور در داخل ساختمانهای مربوط به واحدهای پستی ایجاد شده که متقاضیان می‌توانند با مراجعه به آنها از خدمات بیمه‌ای بهره‌مند شوند. علاوه بر این، براساس قرارداد منعقد شده بین شرکت پست جمهوری اسلامی ایران و سازمان تأمین اجتماعی حقوق و دستمزد مستمری‌بگیران سازمان مذکور را پست پرداخت می‌کند. برابر آمار موجود در

سال ۷۲ مبلغ ۲۳,۰۳۰,۰۴۰,۵۱۷ ریال پول نقد به عنوان حقوق ۲۵۹,۶۳۷ نفر در ده استان کشور پرداخت شده است و این درحالی است که در برابر ۳,۰۲۵,۳۷۴ مراجعه کارمندان پست هیچ گونه شکایتی مبنی بر عدم پرداخت وجوه از پست نبوده است.

جدول ۱ آمار ماهانه تعداد و مبلغ مستمری بگیران در ده استان کشور را نشان می دهد. باتوجه به این اعداد و ارقام و پذیرش توانمندی شبکه پستی کشور با اطمینان می توان گفت که پست قادر است کلیه وجوه مربوط به انواع بیمه های موجود در کشور را تحویل گیرد و از طریق مجرای شبکه پست مالی به شرکتهای بیمه تحویل دهد.

جدول ۱. آمار ماهانه تعداد و مبلغ مستمری بگیران در ده استان

ردیف	نام استان	تعداد مستمری بگیر ماهانه	مبلغ پرداختی ماهانه به مستمری بگیران
۱	استان تهران	۱۱۳,۵۱۲	۸,۸۲۵,۰۲۱,۴۲۷ ریال
۲	استان فارس	۱۸,۹۳۰	۱,۸۸۰,۰۰۶,۱۰۰ ریال
۳	استان خراسان	۲۲,۲۱۵	۱,۹۵۵,۴۵۲,۱۶۰ ریال
۴	استان زنجان	۹,۷۵۰	۱,۰۶۸,۹۲۱,۰۷۱ ریال
۵	استان مرکزی	۵,۸۷۹	۴۵۴,۱۵۴,۷۲۷ ریال
۶	استان آذربایجان شرقی	۱۹,۰۰۰	۱,۸۴۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۷	استان اصفهان	۴۵,۳۲۸	۴,۷۰۷,۶۶۴,۰۱۸ ریال
۸	استان گیلان	۱۲,۹۲۸	۱,۲۸۱,۶۸۵,۹۸۲ ریال
۹	استان کرمانشاه	۶,۰۴۰	۵۶۳,۹۸۲,۹۸۹ ریال
۱۰	استان همدان	۵,۰۵۵	۴۵۰,۱۴۰,۰۲۲ ریال
	جمع	۲۵۹,۶۳۷	۲۲,۰۲۰,۰۴۰,۵۱۷ ریال

کارکرد اجرای طرح پرداخت حقوق از طریق شبکه پست مالی

ردیف	سنوات	تعداد پرداخت حقوق
۱	۶۹	۴۰۷۱۸۱
۲	۷۰	۱۷۶۴۴۵۱
۳	۷۱	۲۲۱۲۷۱۸
۴	۷۲	۳۰۲۵۳۷۴

طرح انجام امور مربوط به تنظیم پرسننامه و توزیع کارت بیمه تکمیلی بازنشستگان و
وظیفه‌بگیران سازمان بازنشستگی کشوری از طریق «پست»

